

**ЎЗБЕКИСТОН RESPUBLIKASI NOMIDAN
ХАЛ ҚИЛУВ ҚАРОРИ**

Навоий шаҳар

2019 йил 12 март

4-2101-1903/303-сонли иш

Кармана туманлараро иқтисодий суди, судья С.К.Жакеев раислигида, Ш.А.Аминованинг котиблигида, Агросаноат мажмуи ва озиқ-овқат ҳафсизлигини таъминланиши устидан назорат қилиш инспекцияси Кармана туман бўлими (бундан буён матнда - инспекция) даъвогар «Бахт текстил» масъулияти чекланган жамияти (бундан буён матнда - даъвогар) манфаатида жавобгар «Кармана Бехзод» фермер хўжалигига (бундан буён матнда - жавобгар) нисбатан тақдим этган даъво аризаси бўйича ишни даъвогар вакили Б.Зайниддинов (12.03.2019 йилдаги 149-сонли ишончномага асосан), жавобгар вакили А.Базаров (раҳбар) иштирокида ўз биносида бўлиб ўтган очик суд мажлисида кўриб чиқиб, қуйидагиларни

А Н И Қ Л А Д И :

Агросаноат мажмуи ва озиқ-овқат ҳафсизлигини таъминланиши устидан назорат қилиш инспекцияси Кармана туман бўлими даъвогар манфаатини кўзлаб судга даъво аризаси билан мурожаат қилиб, жавобгардан 56.528.000 сўм зарар пулини ундиришни сўраган.

Белгиланган тартибда огоҳлантирилган инспекция вакили суд мажлисига келмади. Суд, Ўзбекистон Республикаси Иқтисодий процессуал кодекси (бундан буён матнда-ИПК)нинг 128, 170-моддасига асосан ишни унинг иштирокисиз, тўпланган ҳужжатлар асосида кўриб ҳал қилишни лозим топади.

Суднинг 2019 йил 12 мартдаги ажрими билан даъво предмети ўзгартирилиб, 56.528.000 сўм бўнак пулини ундиришни сўраган.

Суд мажлисида иштирок этган даъвогар вакили даъво талабини қувватлаб, уни тўлиқ қаноатлантиришни сўради.

Жавобгар вакили даъво талабини тан олиб, қарздорликни тўлашга имконияти йўқлигини билдирди.

Суд ишда иштирок этувчи шахсларнинг тушунтиришларини эшитиб, иш ҳужжатларини ўрганиб чиқиб, қуйидагиларга кўра даъвони қаноатлантиришни лозим деб топди.

Иш ҳужжатларидан маълум бўлишича, тарафлар ўртасида 2018 йил 31 май куни пахта хом-ашёсини харид қилиш бўйича 189-сонли контрактация шартномаси тузилган.

Ўзбекистон Республикаси Фуқаролик кодекси (бундан буён матнда-ФК)нинг 465-моддасига кўра, контрактация шартномасига мувофиқ қишлоқ хўжалиги маҳсулотини етиштирувчи қишлоқ хўжалиги маҳсулотини қайта ишлаш ёки сотиш учун бундай маҳсулотни харид қиладиган шахсга - тайёрловчига шартлашилган муддатда топшириш (топшириб туриш) мажбуриятини олади, тайёрловчи эса бу маҳсулотни қабул қилиш (қабул қилиб туриш), унинг ҳақини шартлашилган муддатда белгиланган баҳода тўлаш (тўлаб туриш) мажбуриятини олади.

Шартноманинг 1.1-бандига асосан жавобгар даъвогарга 2018 йилнинг бизнес-режасига асосан 40 гектар майдондан 118 тонна пахта хом ашёсини етказиб бериш, даъвогар эса ушбу маҳсулотни келишилган муддатларда қабул қилиб, муайян нарх бўйича ҳақини тўлаш мажбуриятини ўз зиммасига олган.

Шартномага кўра, жавобгар маҳсулотни келишилган топшириш-қабул қилиш жадвалига асосан 2018 йил 1 декабр гача етказиб бериш мажбуриятини олган.

Мажбуриятларни узрли сабабларга кўра бажармаса шу вақтгача даъвогарга сабабларини тасдиқловчи ҳужжатларни тақдим қилиши лозимлиги кўрсатилган.

Даъвогар томонидан жавобгарга шартномага асосан аванс (бўнак) тўловлари амалга оширилган, моддий-техника ресурслари етказиб берилган бўлсада, жавобгар томонидан шартномада белгиланган миқдорда маҳсулот топширилмаган. Натижада жавобгарнинг даъвогар олдида қопланмаган аванс ҳисобидан 56.528.000 сўм қарз юзага келган.

Мазкур ҳолат ишдаги мавжуд ҳужжатлар билан ўз исботини топган.

ФКнинг 236-моддасига кўра, мажбуриятлар мажбурият шартларига ва қонун ҳужжатлари талабларига мувофиқ лозим даражада бажарилиши керак.

ИПК 118-моддасининг биринчи қисмига кўра, суд харажатлари ишда иштирок этувчи шахсларнинг қаноатлантирилган даъво талаблари миқдорига мутаносиб равишда уларнинг зиммасига юклатилади.

Шу сабабли суд, ишни кўриш билан боғлиқ суд харажатларини тарафлар зиммасига мутаносиб равишда юклашни, жавобгардан республика бюджети, суд ҳокимияти органларини ривожлантириш жамғармасига 1.130.560 сўм давлат божи, даъвогар фойдасига олдиндан тўланган 16.218 сўм почта харажати ундиришни лозим топади.

Юқоридагиларга кўра, ФКнинг 236, 465-моддалари ва ИПКнинг 118, 176, 179-моддаларини қўллаб, суд

Қ А Р О Р Қ И Л Д И:

Даъво талаби қаноатлантирилсин.

Жавобгар “Кармана Бехзод” фермер хўжалигидан «Бахт текстил» масъулияти чекланган жамияти фойдасига 56.528.000 сўм асосий қарз, 16.218 сўм почта харажати ундирилсин.

Жавобгар “Кармана Бехзод” фермер хўжалигидан республика бюджетига, суд ҳокимияти органларини ривожлантириш жамғармасига 1.130.560 сўм давлат божи ундирилсин.

Ҳал қилув қарори қонуний кучга киргач, ижро варақаси берилсин.

Ҳал қилув қароридан норози тараф Навоий вилоят иқтисодий судига белгиланган тартибда апелляция ёки кассация шикояти бериши, прокурор протест келтириши мумкин.

Судья

С.К.Жакеев

